

Christus, de verworpen Koning

Over de opbouw van het evangelie naar Matteüs

Matteüs 1 - 28

Het evangelie van de Koning

Het blijft onbegrijpelijk hoe een Man die niets dan goede daden heeft gedaan onder zijn volk, terechtgesteld werd als een misdadiger. Hoe een Mens die steeds opriep tot het eren van God veroordeeld werd op grond van godslastering. Hoe Iemand die zoveel van mensen hield door mensen gehaat werd. Hoe de Koning die tot zijn volk kwam, verworpen en afgewezen werd door zijn volk en juist door hen overgeleverd werd in de handen van de vijand. In geen ander evangelie is de verwerping van de Heer Jezus Christus zo prominent aanwezig als in het Matteüs-evangelie. Dat heeft natuurlijk te maken met de opzet van dit evangelie. Het evangelie naar Matteüs is meer thematisch van opbouw dan dat het chronologisch is. De Heer Jezus wordt ons erin voorgesteld als de Koning, die tot zijn volk komt. Daarvoor zijn legio aan bewijzen te noemen, waarvan ik er slechts enkele geef.

In Matteüs 1:1 wordt de Heer Jezus meteen aangekondigd als de Zoon van David, waarbij David uitdrukkelijk 'de koning' (1:6¹) wordt genoemd. De Heer Jezus wordt ook de Zoon van Abraham genoemd, maar pas in tweede instantie – terwijl het chronologisch gezien omgekeerd zou moeten zijn. Vervolgens vinden we een summier verslag van zijn geboorte, maar daarbij wordt geen vermelding gemaakt van de stal. Er wordt slechts vermeld dat Hij geboren is in Betlehem, de stad van David (2:1, 6). Alleen in dit evangelie lezen we over de wijzen, die komen om de Koning van de Joden hulde te bewijzen (2:2). Ook lezen we over de angst van Herodes, die voor een opstand en de val van zijn troon vreest. Het gevolg daarvan is de vlucht naar Egypte en de kindermoord die plaatsvindt. Johannes de Doper is de grote heraut van de Koning. Zo kunnen we heel het evangelie doorgaan en letten op het eigen accent van dit evangelie.

¹ Volgens de Statenvertaling hoort in dit vers zelfs twee keer 'de koning' gelezen te worden, zo ook in de Engelse King James vertaling.

Verder is nog van belang te vermelden dat Matteüs zich inspant om aan te tonen dat de Heer Jezus de beloofde Koning is, de Messias die aangekondigd is in het Oude Testament. Dat blijkt ondermeer uit de veertien keer dat hij schrijft: 'opdat vervuld werd (...)'. Ook de uitdrukking 'zoals door de profeet (...)', komen we geregeld tegen. Matteüs citeert ongeveer vijftig keer rechtstreeks uit het Oude Testament en verwijst zo'n vijftenzeventig keer naar gebeurtenissen in het Oude Testament. Zo wordt aangetoond dat de Heer Jezus de vervuller is van de Messiaanse profetieën. Matteüs laat zijn lezers niet in onzekerheid: met Jezus is er niemand minder verschenen dan de beloofde Messias, de Christus van God, de Koning van Israël.

Matteüs clustert de woorden van de Heer Jezus in redevoeringen, zoals een koning die spreekt vanaf zijn troon. Zowel de eerste rede (de zg. bergrede), als de laatste rede (de zg. eindtijdrede), worden uitgesproken terwijl de Koning op een *berg* zit (resp. Matt. 5:1; 24:3). Elke rede in dit evangelie wordt afgesloten met de woorden: 'en het geschiedde, toen Jezus deze woorden geëindigd had (...)'. (7:28; 11:1; 13:53; 19:1; 26:1). Zo geeft Matteüs ons meer van het onderwijs van de Heer Jezus, van de woorden van de Koning, dan andere evangelisten dat doen. Aan het eind van het evangelie vinden we de Koning, die gegeven is 'alle macht in hemel en op aarde' (28:18). Zo begint dit evangelie met een koning, en eindigt het met dé Koning.

Indeling van het evangelie

Het evangelie naar Matteüs kan verdeeld worden in drie hoofddelen. Deze hoofddeling in drie delen wordt ondersteund door Matteüs 1:1 ('(..) zoon van David, zoon van Abraham'). We vinden tweemaal de woorden 'van toen aan (...)' vermeld in dit evangelie (4:17; 16:21). Deze woorden geven aan dat er iets begint of verandert in het optreden van de Heer Jezus. Daardoor krijgen we een verdeling van het evangelie in drie hoofddelen:

- Matteüs 1:1-4:16: inleiding
 Matteüs 4:17-16:20: eerste hoofddeel (David)
 Matteüs 16:21-28:20: tweede hoofddeel (Abraham)

Inleiding

De inleiding gaat er helemaal om dat de Koning wordt *aangekondigd*. Vooreerst wordt de Koning aangekondigd door zijn geslachtsregister (Matt. 1:1-1:17). Vervolgens wordt de Koning aangekondigd door zijn bijzondere geboorte en de omstandigheden daaromtrent (Matt. 1:18-2:23). Ten derde wordt Hij aangekondigd door zijn heraut, Johannes de Doper (Matt. 3:1-3:12). Ten slotte wordt Hij aangekondigd door middel van goddelijke goedkeuring (Matt. 3:13-4:16). Hij wordt 'gekeurd' door de hemelen die zich boven Hem openen, door de satan die Hem verzoekt en door de Schriften die van Hem spreken.

Deel 1: David

De inleiding eindigt met een citaat uit Jesaja 8:23-9:1, waar de komst van de Messias wordt aangekondigd (Matt. 4:15-16). Vooral Matteüs 4:16 is voor de indeling van belang: 'het volk dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien, en voor hen die zaten in het land en de schaduw van de dood, hun is een licht opgegaan'. Daarop volgen dan voor de eerste keer in dit evangelie de woorden 'van toen aan' (vs. 17). Wat is er dan 'van toen aan'? De Heer Jezus begon zijn prediking en verkondigde dat het koninkrijk der hemelen nabij gekomen was (zie ook Matt. 9:35). Om zo te zeggen gaat het licht aan voor Israël: het koninkrijk is aanstaande, want de Koning is tot zijn volk gekomen. Het koninkrijk wordt bekend gemaakt, geopenbaard aan Israël. Ik zeg met nadruk: 'aan Israël'. Het koningschap van David houdt immers verband met de beloften gedaan aan Israël.

Wanneer de Heer Jezus later zijn discipelen uitzendt, dan zendt Hij hen tot 'de verloren schapen van het huis Israëls' (Matt. 10:6). Aan *hen* moeten zij prediken dat het koninkrijk der hemelen nabij gekomen is (vs. 7). Uitdrukkelijk zegt Hij dat zij niet mogen gaan naar de heidenen of de Samaritanen (vs. 5). Wanneer later een Kananese vrouw tot de Heer Jezus komt om hulp, weigert Hij haar aanvankelijk te helpen, hoewel zij Hem erkent als Zoon van David (Matt. 15:21-28). De motivatie die Hij daarvoor geeft, is dat Hij slechts gezonden is tot de verloren schapen van het huis Israëls (vs. 24; vgl. Hand. 3:26). Hij wil het brood voor de kinderen (Israël) niet geven aan de honden (de heidenen). Deze beide voorvallen zijn helemaal in lijn met dit deel van het evangelie, het David-deel, dat handelt over het koningschap van de Koning over Israël.

Deel 2: Abraham

Zo zeer als het licht aanging voor Israël aan het begin van het David-deel van dit evangelie, gaat het ook weer uit aan het einde daarvan. In Matteüs 16:20 lezen we:

'Toen verbood Hij zijn discipelen, dat zij iemand zouden zeggen dat Hij de Christus (Messias, Koning) was'. Daarop volgen dan weer de woorden: 'Van toen aan (...)' (vs. 21). Opnieuw stellen we daarop de vraag: Wat is er dan 'van toen aan'? Nu begint de Heer Jezus niet met de verkondiging dat het koninkrijk der hemelen nabij gekomen is (zoals aan het begin van het David-deel), maar met de aankondiging aan zijn discipelen dat Hij naar Jeruzalem zou gaan om daar te lijden en te sterven. Hij kondigt zijn werk als het ware Offer aan. Zo begint het Abraham-deel.

Het is van belang hierbij op te merken dat de Heer Jezus Zich op dat moment niet op Joodse grond bevond, maar in heidens gebied, in Caesarea Filippi (Matt. 16:13). Caesarea Filippi ligt helemaal noordelijk van Israël aan de berg Hermon in de Libanonvlakte. Voor het eerst heeft de Heer Jezus hier gesproken over de Gemeente die Hij zal bouwen (Matt. 16:18). De Gemeente bestaat niet alleen uit Joden, maar ook uit heidenen (Ef. 2:11-22). Daar ligt al de eerste aanwijzing dat ook de heidenen in het gezichtsveld komen. Dat God ook heil bereid heeft voor de heidenen, lag reeds opgesloten in de belofte die aan *Abraham* werd gedaan (Gen. 12:3). Het heil komt niet alleen tot de heidenen door middel van de Gemeente. Ook bij de wederkomst van de Heer Jezus Christus, de Koning, zullen de heidenen delen in het heil dat Hij brengen zal. Ook dan zal dezelfde volgorde gerespecteerd worden. Eerst zal Hij het koningschap over Israël aanvaarden (David), om vervolgens zijn koningschap uit te breiden tot de einden van de aarde (Abraham). Het was toen nog niet de tijd hiervoor, en het heil gaat dus eerst via de Gemeente. Dat alle volken binnen het gezichtsveld komen te vallen, houdt verband met de belofte aan Abraham.

Het evangelie eindigt met het bevel dat de prediking aan alle volken moet worden gericht (Matt. 28:19). Niet meer alleen aan Israël, zoals bij de eerdere uitzending van de discipelen (Matt. 10). Het gaat nu niet slechts om de verloren schapen van het huis Israëls, maar om alle verloren schapen onder alle volken.

Samenvatting

Wie was de zoon van David, en wie was de zoon van Abraham? De zoon van David was *Salomo*, de vredekonink met aanzien en heerlijkheid zoals er geen andere konink in Israël is geweest. De zoon van Abraham was *Isaak*, weliswaar de zoon van belofte, maar ook de zoon die als offer op het altaar gelegd werd. De verandering in dit evangelie, waarbij er overgegaan wordt van het David-deel op het Abraham-deel, van het geopenbaarde koninkrijk op het verborgen koninkrijk, heeft alles van doen met de verwerping van de Koning. Schematisch voorgesteld:

Deel 1: David (4:17-16:20) 'Van toen aan ...'

Verbonden met de beloften aan Israël

4:16: licht aan: Het koninkrijk geopenbaard

16:20: licht uit: Het koninkrijk verborgen
reden: Verwerping van de Koning (overgang:
13:1-16:20)

Deel 2: Abraham (16:21-28:20) ‘Van toen aan ...’

Verbonden met de beloften voor de hele wereld

Van een geopenbaard koninkrijk naar een verborgen koninkrijk

Het laatste stuk van het David-deel staat helemaal in het licht van de verwerping van de Koning (Matt. 13:1-16:20). Dit stuk kunnen we beschouwen als de overgang, de aanzet voor het overgaan van het geopenbaarde koninkrijk naar het *verborgen* koninkrijk. Met Matteüs 13:1 zijn we dan op een scharniermoment in dit evangelie aangekomen: ‘Op die dag ging Jezus het huis uit en Hij zat bij de zee’. Elke vermelding in de Schrift is van belang, zo ook hier. Het ‘huis’, zo hebben we al gezien, spreekt van het huis Israëls. De zee is een uit het Oude Testament bekend beeld van de volkeren. Zo zien we dat de Heer Jezus Zich hier begint af te wenden van Israël en de blik richt op de volkeren. Dat de Heer Zich afwendt van Israël wordt ook geïllustreerd door wat er daarvoor gebeurt, waarbij Hij zijn familie afwijst (Matt. 12:46-50). Dat is wat Hij hiermee probeert duidelijk te maken. Zo zal Hij ook de dag na zijn voorstelling aan Jeruzalem als de Koning, het nationale doodsvonnis van Israël illustreren door de vervloeking van de vijgenboom (Matt. 21:18-19). Hij vond er immers geen vrucht aan, wat spreekt van de onbekeerlijkheid van het volk. Het is voorlopig slechts het begin van de verandering in dit evangelie, het is nog maar een kijken naar de zee.

De verandering is ook duidelijk merkbaar doordat de Heer Jezus nu in gelijkenissen begint te spreken. Terwijl zijn prediking tot dan toe duidelijk verstaanbaar was voor iedereen, is dat nu niet meer het geval. Het doel van de gelijkenissen is immers enerzijds dat het koninkrijk verborgen wordt voor de ongelovigen, en anderzijds dat het zichtbaar is voor de gelovigen (Matt. 13:10-17). Hij sprak enkel nog maar openlijk tot het volk in gelijkenissen (Matt. 13:34-35). Maar de Heer geeft verder onderwijs over de gelijkenissen in de besloten kring van zijn discipelen (Matt. 13:36-43).

Uiteindelijk komen we in hoofdstuk 16 van het evangelie aan bij het moment waarop de grote overgang tot stand komt. Treffend lezen we in Matteüs 16:4, aan het einde van dat vers: ‘Hij verliet hen en ging heen’. De vraag die we daarop stellen is: Waarheen? Het antwoord lezen we in vers. 13: ‘Toen Jezus in de omgeving van Caesarea Filippi gekomen was’. Dáár, in *heidens* gebied, horen we de bijzondere belijdenis van Petrus, de aankondiging van de bouw van de Gemeente, de eerste aankondiging van Christus’

lijden en sterven; en daarop volgt de verheerlijking op de berg. Vanaf dan gaat de Heer in dit evangelie bijna rechtstreeks van Caesarea Filippi (Matt. 16:13, 21), door Galilea (Matt. 17:22) en Judea (Matt. 19:1), naar Jeruzalem (Matt. 20:17; 21:1). Het aankondigen van het koninkrijk is er helemaal niet meer bij. Wat heeft deze grote verandering veroorzaakt? Het is de onbekeerlijkheid van het volk en de daarmee gepaard gaande verwerping van de Messias.

De verwerping van de Koning

Onbekeerlijkheid is één ding, verwerping een ander, maar nog veel erger. Reeds in hoofdstuk 9 tonen de farizeeën hun afkeuring over de omgang van de Heer Jezus met zondaars (vs. 11). En ook de verwerping laat niet op zich wachten: ‘De farizeeën echter zeiden: Door de overste van de demonen drijft Hij de demonen uit’ (vs. 34).

Nadat de Heer Jezus zijn discipelen heeft uitgezonden door heel Israël om het koninkrijk te verkondigen (Matt. 10), blijkt de respons tegen te vallen. Het toenmalig geslacht van Israël bekeerde zich niet en de Heer verwijt het hun, allereerst in zijn woongebied Galilea (Matt. 11:16-24). Het koninkrijk was gepredikt met woorden, ondersteund door tekenen en krachten, maar bekering kwam er niet. In vs. 19 getuigt Hij bovendien voor de eerste keer van zijn verwerping: ‘De Zoon des mensen is gekomen en heeft gegeten en gedronken, en zij zeggen: Zie, een mens die een gulzigaard en wijndrinker is, een vriend van tollenaars en zondaars’. Aan Johannes de Doper verweet men diens ascetische levensstijl (vs. 18), aan de Heer Jezus het feit dat zijn levensstijl precies het tegendeel was. Het toont de onbekeerlijkheid van het volk aan.

Met hoofdstuk 12 komt de verwerping nog duidelijker naar voren. Daar lezen we voor het eerst dat het voorstel gedaan wordt de Heer Jezus om te brengen (vs. 14). Daarop volgt dan dat de Heer de mensen die Hij geneest, verbiedt om Hem bekend te maken (vs. 16). Opnieuw wordt vervolgens het verwijt geuit dat de Heer Jezus de wonderen doet door de overste van de boze geesten (vs. 24). Ten slotte zijn het niet slechts de farizeeën, ook de schriftgeleerden scharen zich aan hun kant (vs. 38). Zo merken we hoe de onbekeerlijkheid van het volk en de verwerping van de Heer aan de basis liggen van de overgang die in dit evangelie plaatsvindt. Het gaat vervolgens alleen van kwaad tot erger. Het verzet en de mate van verwerping nemen toe, doordat er ook farizeeën en schriftgeleerden uit Jeruzalem komen (Matt. 15:1). De kring van degenen die de Heer verwerpen breidt zich nog verder uit, en zo komen ook de sadduceeën op het toneel (Matt. 16:1). Hoewel de farizeeën en sadduceeën rivalen waren, bundelen zij nu hun krachten.

Tot drie keer toe gaat de Heer nu zijn verwerping aankondigen aan de discipelen (Matt. 16:21; 17:22-23; 20:17-19). Als de Heer Jezus in Jeruzalem aangekomen

is, begeeft Hij Zich naar de tempel. Er zijn daar kinderen die de Messiasgroet (vgl. Matt. 21:9; 23:39) brengen: 'Hosanna de Zoon van David!' (Matt. 21:15). De overpriesters en de schriftgeleerden nemen het Hem bijzonder kwalijk dat Hij dat toestaat. Merk op dat de kring zich weer uitbreidt, nu met de *overpriesters*. De kring breidt zich de volgende dag nog verder uit met de *oudsten* van het volk (vs. 23). In hoofdstuk 22 wordt de kring nog groter, nu komen ook de *Herodianen* erbij (vs. 16). In dit hoofdstuk laat Matteüs drie groepen naar voren komen, die onderling eigenlijk niet veel van elkaar moesten hebben: de Herodianen, de sadduceeën en de farizeeën. Na beraadslaging komen ze elk op hun beurt met een strikvraag om Hem met list te vangen (22:15). De Herodianen stellen een politieke vraag (vs. 16-22), vervolgens komen de sadduceeën met een theologische vraag (vs. 23-33), en als laatste komen de farizeeën met een ethische vraag (vs. 34-40). Ze komen allemaal om Hem te verzoeken, maar ze druipen stuk voor stuk af, de farizeeën nadat Jezus hun een wedervraag heeft gesteld (vs. 22, 33, 46). Na deze nederlagen durven ze de confrontatie niet meer openlijk aan te gaan. Maar hun plan om Hem te doden, gaat gewoon verder (Matt. 26:4). In de persoon van Judas wordt de noodzakelijke verrader gevonden (vs. 14-16).

Wanneer Hij eenmaal in de macht van zijn tegenstanders gevallen is – of beter geformuleerd: Zich overgegeven heeft in de handen van zijn vijanden – verschijnt Hij voor de Raad, waar ze alvast klaar zaten (Matt. 26:57). Het moment waarop het doek valt, is te vinden in de aanspraken van de Heer Jezus op zijn koningschap (vs. 64). De titel 'Zoon des mensen', die Hij daar op Zichzelf betreft, is niets minder dan een Messiaanse titel (zie Dan. 7:13-14). De hogepriester scheurt zijn kleren en ... de Koning wordt verworpen.

Wie zegt u dat Ik ben?

Op het punt waarop er van het David-deel naar het Abraham-deel wordt overgegaan, klinkt in dit evangelie de prangende vraag: 'U echter, Wie zegt u dat Ik ben?' (Matt. 16:15). Het is een bijzonder belangrijke vraag, want met het antwoord op die vraag staat of valt vanzelfsprekend de bekering van het volk en de verwerping van de Heer. Het volk had zich niet bekeerd en de verwerping van de Heer door de leiders van het volk begon vorm te krijgen. De Heer vroeg eerst nog aan de discipelen wie de mensen zeiden dat Hij was (vs. 13). Over het antwoord op die vraag bestond echter verwarring, zo blijkt. Sommigen zeiden dat Hij Johannes de Doper was, anderen hielden het bij Elia, weer anderen dachten eerder aan Jeremia; en wie geen naam wilde noemen, sprak over Hem als één van de profeten. In het Joodse denkkader zijn dat stuk voor stuk redelijke antwoorden, maar evengoed zijn ze stuk voor stuk verkeerd. Het goede antwoord: 'de Messias, de beloofde Christus, de Koning', zat er niet tussen. En

ook verder in dit evangelie komt dit antwoord er steeds maar weer niet.

Het is frappant dat zelfs de intocht van de Koning in Jeruzalem de ogen niet opende. Onderweg van Betfage naar Jeruzalem nam de mensenmassa toe. Immers, velen uit Israël waren op weg naar Jeruzalem om het paasfeest te vieren. Er zijn er die voor de Heer Jezus uitgaan, en er zijn er die Hem volgen (Matt. 21:9). Zo ontstaat een hele stoet, die de Koning binnenleidt in Jeruzalem. De Koning Zelf is gezeten op een ezelsveulen (vs. 2), geheel overeenkomstig de profetie van Zacharia 9:9 (Matt. 21:5). De vervulling van de profetie vindt plaats voor de ogen van de mensen. De koningsgroet 'Hosanna voor de Zoon van David!' (vgl. Ps. 118:25-26), weerklinkt alom. Heel Jeruzalem is ooggetuige van dit gebeuren (vs. 10). De vraag klinkt overal luid: 'Wie is dit?' Hoeveel luider had het antwoord niet moeten klinken: 'De Koning komt!' Maar het antwoord is: 'Dit is de profeet, Jezus, van Nazaret in Galilea' (21:11).

Tijdens de intocht riepen de mensen ook nog: '(...) gezegend Hij, die komt in de naam van de Heer' (21:9). De Heer Jezus herhaalt deze woorden later, wanneer Hij spreekt over de onbekeerlijkheid van Jeruzalem (23:39). Tussen deze beide keren is voortdurend sluimerend de vraag aanwezig: 'Wie is dit?' Of persoonlijker: 'Wie zegt gij dat Ik ben?' Zie Matteüs 21:10, 46; 22:41-46.

Laten we nog de eerste en de laatste keer dat deze vraag gesteld wordt met elkaar vergelijken. De eerste keer, zoals we al gezien hebben, wordt de vraag gesteld in Caesarea Filippi. Nadat de antwoorden van het volk de revue passeren, stelt de Heer Jezus dezelfde vraag aan zijn discipelen. Het is Petrus die antwoordt: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God' (Matt. 16:16). Wat kan het geloof toch zien! Vlees en bloed kunnen niet zien Wie Hij werkelijk is, maar de Vader openbaart Hem maar al te graag aan wie gelooft (16:17; vgl. Matt. 11:27)! 'Wie zegt u dat Ik ben?' Wie is Hij voor u, Wie is Hij voor mij? Deze vraag komt naar ons toe met het oog op de bekering. Maar evenzeer blijft de vraag steeds weer aanwezig in onze gedachten: Wie is Deze? En *wie* kan Hem doorgronden? Mag het zo zijn dat wij telkens opnieuw in aanbidding uitroepen wat de Vader ons over Hem, 'de Christus, de Zoon van de levende God' openbaart.

Helemaal anders verloopt het wanneer de Heer Jezus voor de Raad is gebracht. Allerlei valse verklaringen worden er afgelegd, maar niets overtuigt. Dan komt het aan op de vraag *Wie* Hij is. 'En de hogepriester zei tot Hem: Ik bezweer U bij de levende God, dat U ons zegt of U de Christus bent, de Zoon van God!' (Matt. 26:63). Matteüs tekent exact dezelfde woorden op die Petrus uitsprak. Jezus antwoordt bevestigend: 'U hebt het gezegd' (vs. 64). Daarop richt Hij Zich tot alle aanwezigen: 'Ik zeg u evenwel: van nu aan zult u de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de kracht en zien komen op de wolken van de hemel'. Het 'u' dat tweemaal voorkomt, staat in het Grieks in het meervoud (zie Telos-voetnoot). Jezus refereert aan de

Messiaanse psalm 110, die handelt over de priester-koning. In de tweede plaats verwijst Hij naar Daniël 7:13, waar wordt beschreven hoe de Zoon des mensen de heerschappij ontvangt van God Zelf. Hij vertelt hun nog meer dan wat er aan Hem gevraagd werd, terwijl Hij tot dan toe gezwegen had (26:63). Het antwoord van de aanwezigen was echter geen aanbedding, maar verwerping tot de dood toe.

Terwijl de vraag aan de discipelen een aanleiding was tot aanbedding, zo is de vraagstelling voor de Raad aanleiding tot de verwerping van de Heer. Verder kunnen deze twee reacties niet uit elkaar liggen. Zó belangrijk is deze vraag: 'Wie zegt U dat Ik ben?'

Verwerping en discipelschap

'Een discipel is niet boven zijn meester, en een slaaf niet boven zijn heer. Het is de discipel genoeg dat hij wordt als zijn meester, en de slaaf als zijn heer' (Matt. 10:24-25a). Het doet op het eerste gezicht eigenaardig aan deze woorden te lezen in het evangelie naar Matteüs, het evangelie dat handelt over de Koning. Maar het is de Heer Zelf, die deze woorden tot zijn discipelen richt. Wanneer Hij deze woorden uitspreekt, refereert Hij echter niet aan zijn heerlijkheid als de Koning, maar aan zijn verwerping.

Matteüs laat de uitzending van de discipelen volgen, kort nadat voor de eerste keer in dit evangelie op de verwerping van de Heer Jezus wordt gezinspeeld (Matt. 9:34). Alvorens de Heer zijn discipelen uitzendt, spreekt Hij echter over de vervolgingen die hun te wachten staan (Matt. 10:16-25). Die vervolgingen kwamen toen niet direct over de discipelen, maar na de volledige verwerping van de Koning aan het kruis van Golgota hebben ook zij gedeeld in zijn verwerping. En sindsdien ook vele trouwe onderdanen van de Koning, door de geschiedenis heen tot op de dag van vandaag.

Dit is het te verwachten deel van de discipelen van de Heer, totdat Hij komt in heerlijkheid en majesteit. In het licht van zijn verwerping stelt de Koning tegenover zijn onderdanen, dat zij bereid moeten zijn om dezelfde plaats in te nemen die zijn deel is. Hij spreekt immers 'bevelen' tot zijn discipelen (Matt. 11:1). De heer des huizes werd verworpen, dan volgt vanzelfsprekend hetzelfde deel voor de huisgenoten (10:25b). In de brief aan de Hebreëen – net zoals het evangelie naar Matteüs een door en door Joods boek in het Nieuwe Testament – lezen we een gelijklopende oproep: 'Laten wij daarom tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, terwijl wij zijn smaad dragen' (Hebr. 13:13). Ook deze oproep is geschreven in het licht van de verwerping van de Heer Jezus. Hij heeft 'buiten de poort geleden' (vs. 12).

De Koning richt *bevelen* tot zijn onderdanen, maar toch merken we een bijzondere intimiteit op van de Koning tegenover zijn onderdanen in deze rede tot de discipelen (zie Matt. 10:28-31; 40-42). De Koning beveelt, maar evenzeer heeft Hij zijn onderdanen bijzonder lief. Bent u een trouw onderdaan van de Koning? Weet dan ook dat Hij u graag ziet!

Het is een kritische vraag, maar ik stel de vraag allereerst aan mezelf. Ken ik in de praktijk van mijn leven verwerping? Gebeurt het wel eens dat ik ben bespot, of op zijn minst ben gemeden omdat ik een discipel van de Koning ben? Als dat niet zo is, ben ik dan wel een herkenbare onderdaan van de Koning? Durf ik pal te staan voor de Heer, wetend dat ik dan verwerping te verwachten heb? De Heer roept ons ertoe op Hem te belijden voor de mensen. Dan mogen wij weten dat Hij ons belijden zal voor zijn Vader, die in de hemelen is (Matt. 10:32). God houdt van de verworpenen. Is het niet merkwaardig dat juist een verworpenen, Matteüs de tollenaar (Matt. 9:9), dit evangelie waarin de verwerping van de Koning zo uitgebreid verhaald wordt, heeft mogen schrijven?

Oude Sporen 2009

